No. 23 | 1 Martie | Anul VII

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

✳✳✳✳ CULTURA ✳✳✳✳
MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
✳✳✳✳ MUNCA ✳✳✳✳

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA
D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL :
In România . . . . Lei 5
Afară de România . . . Coroane 5

S'A DEȘTEPTAT

— Poveste de primăvară —

Toc, toc, bat micile firişoare de iarbă şi'şi vâră vârfuleţul nasului prin deschizătura uşii. «Nu vă mişcaţi», le strigă Domnul Omăt, care zăcea în faţa uşei în grămezi mari. «Fugiţi de aici, piticilor, mici şi verzi— n'aveţi încă ce căuta, tot eu sunt stăpân»,—şi se trânti furios de-a-curmezişul pragului.

Cling, ling—sună la uşă—vestind ghioceii apropierea primăverii încet, foarte încet. «Haidi, cine e iar la uşă ?»—murmură domnul Omăt supărat. Cling—clang, cling, clang—sunau floricelele îndrăzneţe—«deschide, deschide, e vremea, nu ne lăsa să stăm aşa de mult afară !»—«Să plecaţi de aici—ştergeţi-o în pat, nu v'aţi făcut încă somnul, voi fiinţe mici, ştrengarilor»—strigă domnul Omăt, uitându-se afară şi închise supărat uşa în nasul floricelelor, care tremurau de frică. Inspăimântate se întoarseră floricelele înapoi şi se aşezară suspinând în colţul odăii lor de durmit. Pe răutăciosul cela, pe domnul Omăt, încă de mult nu'l puteau suferi—fiindcă totdeauna s'a purtat rău cu ele, deşi se cam rudeau.

«Bună dimineaţa», şoptiră sfioase micşunelele şi se uitară curioase prin gaura cheii.—«Hei ! asta e prea mult», strigă mânios domnul Omăt. «Nici măcar nu te lasă să'ţi citeşti jurnalul, în pace fleacurile

astea plicticoase. Mă rog ce vreţi aşa de curând? Ia staţi niţel, am să vă arăt eu» şi hâşti, micile curioase primiră o înţepătură la nas — vai, cum le durea; se traseră speriate dela gaura cheii şi'şi lăsară ruşinate capul la pământ. Lacrimile se adunară din belşug—în corolele lor. Bietele fetiţe—tocmai astăzi se îmbrăcaseră pentru prima dată, cu rochiţele cele nouă, albastre şi acuma domnul Omăt le murdărise şi le pătase—o vai—ce-o să zică mama lor? Hi! hi! suspinau tremurând micile violete—«La mulţi ani!» strigară ghioceii sunând. — «Ei, ei, v'a apucat guturaiul, foarte bine domnişoare senzitive», le batjocorea domnul Omăt.

Sst, Sst! şoptiră firişoarele de iarbă şi înveliră miloase pe bietele micşunele. Ghiocelul însă se aşază liniştit la capul lor şi le îngână încet un cântec de leagăn: «Cling-clang-cling-clang!» Sst... dorm—şi firicelul de iarbă îşi duce un deget la gură. Ghiocelul tace din cântec.

«Mojicule—domnul ăsta Omăt! O, dacă am şti să'i jucăm o festă pentru nedelicateţa lui», şopti firicelul de iarbă la urechea ghiocelului. — «Eu aş şti ceva», răspunse ghiocelul.—«Şi anume ce?» Ascultând curios, firicelul de iarbă îşi aplecă gâtul lui cel lung spre ghiocel. «Ce, dragă ghiocele, te rog, te rog spune».

«Ştii ce, firicel de iarbă, eu cred că ar trebui să rugăm pe primăvară, mama noastră—să ne vie ea îndată în ajutor. Ştii tu bine, firicel—cât e de frumoasă şi de strălucitoare, cum ne alintă şi cum ne încălzeşte. Lasă, o să ne ajute ea să eşim din odaia asta întunecoasă şi pe ăla de dincolo, are să'l mustruluească ea, că a fost aşa de duşmănos cu noi». «Ai dreptate, ghiocele», strigă vesel firicelul de iarbă, şi'şi mângâe şi'şi sărută prietenul şi apoi şoptesc amândoi, şi'şi freacă mânile, şi se uită cu priviri dornice în sus şi roagă pe buna Primăvară—să se coboare niţel, să'i scoată din odăiţa întunecoasă, în care'i ţinea închişi Iarna de atâta timp, deşi, la drept vorbind, nu era nevoe. Şi pe domnul Omăt de colo să nu'l lase în pace şi să'i spele niţel cojocul cel alb pentru nepoliteţea lui.

Şi Primăvara, care are urechea foarte fină, aude de sus ceea ce o roagă bietele floricele şi fiindcă le iubeşte aşa de mult, ah, aşa de mult—nu se îndură să se împotrivească la cea dintâi rugăminte, Şi celui de colo, domnului Omăt, de mult îi poartă ea sâmbetile.

— In anul ăsta prea a fost din cale afară, încă din primele zile se întinsese în voia lui şi nu mai lăsa pe nimeni lângă el.

Se mai gândeşte Primavara o clipă. Una, două, trei, apoi foarte hotărâtă îşi scoate haina de iarnă, şi, hâşti, hâşti, hâşti, se îmbracă cu cea de vară, curată şi strălucind ca aurul şi se coboară pe pământ într'o trăsură deschisă, trasă de armăsari albi şi sprinteni.

Se opreşte tocmai în faţa domnului Omăt şi'i face un compliment îndrăzneţ. El se uită urât la dânsa. «E aşa de frig şi gera zi, domnule Omăt», strigă ea râzând—«vrei să te stropesc niţel?» şi începe să joace în faţa lui. «Nu'i nevoie», strigă furios domnul Omăt— şi încearcă să împingă Primăvara de lângă el. Ah, dar nu poate bietul bătrân—Primăvara e mai tare de cât el, cu mult mai tare, deşi nu'i decât femee şi el bărbat în puterea vârstei. Cât pe ce să moară

de râs primăvara, văzând neputinţa bătrânului, şi'l mângâe, îl înţeapă cu razele ei calde—până începe sărmanul să plângă de ciudă şi se topeşte de mânie, fugind şi scoţând urlete turbate. «Aşa, să ţii minte la anul», îi strigă Primăvara şi'l ameninţă cu degetul,—nu trebue să fim nepoliticoşi cu nimeni, nici chiar cu cei mai de jos! Ai înţeles?»

«Toc! toc!» strigă vesele firişoarele de iarbă şi împing uşa. Ling, ling—cling—clang, sună ghioceii. Micşunelele se deşteaptă şi se întind. Toate floricelele s'au trezit. «Afară, afară! dragi copii»—strigă Primăvara şi deschide uşa până la perete şi ia floricelele cu dragoste la sân şi le încălzeşte şi le alintă. Ei! ce bine le este, ce repede uită toată supărarea. Rochia albastră a micşunelei se uscă repede de căldura soarelui—e aşa de fragedă şi de parfumată. Firicelul de iarbă se înalţă plin de putere nouă de viaţă. Ghiocelul sună aşa de vesel, aşa de departe peste câmp răsună, că îndată află toţi oamenii, că Primăvara a sosit cu tren special.

Zăpada însă se retrage ruşinată tot mai departe—tot mai departe. Să sperăm că s'a învăţat minte, copii, că nu e cuviincios să fim nepoliticoşi faţă de nimeni şi la iarna viitoare, o să vedem cum a profitat de lecţiunea căpătată.

(E. Kollmann) **Aurelia V. Cochinescu**

Copacul de aur

Odaia, în care începe povestirea noastră, este simplă Lângă păreţii văruiţi alb, împodobiţi cu câteva hărţi îngălbenite de vechime, steteau două paturi înguste, o etajeră de cărţi şi un dulap de haine, pe care se odihnea un glob geografic. In mijlocul odăii era o masă lungă, cu o mulţime de pete de cerneală şi pe cele două scaune, tari, de lemn, de lângă dânsa, şedeau doi băeţi ca de vr'o doisprezece ani-

Cel bălan se trudea să descurce o proposiţie grea din Corneliu Nepos şi scotocea, suspinând, cuvintele, ce nu le ştia, din dicţionarul cel mare; cel brunet se căznea să estragă rădăcina cubică ale unui număr de nouă cifre. Filologul se numia Ionel, ear matematicul Aurel

Din când în când copiii îşi ridicau capetele şi priveau cu dor prin fereastra deschisă, prin care musculiţele intrau şi eşiau sumzâind. In grădină copacii şi tufişele erau într'aurite de razele soarelui şi, p'arcă spre necazul copiilor, o ramură de liliac, încărcată cu flori pline de miresme, privea în odaia de studiu, la cei doi băeţi. Incă un ceas întreg bieţii copii trebuiau să mai înveţe şi să asude, înainte de a li se da voe

să plece în grădină, iar minutele se târau ca melcii din tufişele coacăzilor din grădina de alăturea. La o scurtare a timpului de muncă nu era nici un chip să se gândească, căci în odaia de alături şedea la o masă de scris Domnul Negură, căruia copii erau daţi în grijă, supraveghere şi învăţătură. Uşa dintre amândouă odăile sta larg deschisă, astfel că Domnul Negură putea să se încredinţeze în fie care clipă de prezenţa şi silinţa copiilor.

«Hanibal putea să facă ceva mai bun de cât să treacă Alpii», scrâşni odată Ionel, şi de nouă ori opt-zeci şi unu este şeapte sute douăzeci şi nouă», murmură Aurel cu voce înăbuşită. Apoi earăşi îşi ridicară privirile de pe caetele lor, se uitară unul la altul şi căscară a lene. De odată auziră un zumzet puternic. Un cărăbuş auriu, care şezuse poate pe craca înflorită de liliac, se rătăcise în odaia băeţilor, De trei ori făcu cerc în jurul capetelor copiilor şi apoi... buf... căzu în călimara cu cerneală.

«Adică aşa-i trebue», zise Aurel, «de ce n'a stat unde i-a fost bine. Dar earăşi a se îneca în cerneală este totuşi o moarte prea proastă. Aşteaptă dragă cărăbuş, o să te scap eu îndată».

Ionel voia să scoată cărăbuşul din cerneală cu tocul de scris, dar primejdia fiind mare luă în ajutor degetele. Apoi copii întinseră cărăbuşul pe o hârtie sugativă şi'l curăţiră şi'l uscară frumuşel, observând în acelaş timp cum bietul cărăbuş să curăţa şi el cu piciorușele dinainte.

«Ian uite Aurel»—zise Ionel—pe când îşi ştergea degetele pline de cerneală, de părul des şi vâlvoi, «ce pată frumoasă roşă are cărăbuşul pe piept şi ce cornițe negre lucitoare ; este un cărăbuş auriu. Reşedinţa lui este într'un castel frumos, făcut dîn flori mirositoare de iasomie şi acoperişul este de frunze de trandafir. Greerii şi cosaşii sunt lăutarii lui şi licuricii îi luminează în nopţile de vară».

«Tu eşti un fantast !» — zise Aurel.

«Şi cine întâlneşte pe împăratul cărăbuşilor aurii»—continuă Ionel,—«este un copil cu noroc. Bagă de samă, Aurel, cine ştie ce minune o să ni se întâmple azi, mai ales că este şi ziua de întâi Mai. Uite la el cum ne face semne cu corniţele şi cum îşi ridică aripioarele. Indată o să se prefacă în ceva, în vr'un făt frumos cu manta de împărat şi cu coif de aur pe cap».

«Ei, nebunaticule, o să sboare şi atât»,—răspunse Aurel râzănd. Şi zum, zum—eată că cărăbuşul îşi luă avânt, se ridică în aer şi o luă spre fereastră, ear de aici, făcând cercuri din ce în ce mai mari, aruncând par'că scântei în fel de fel de culori, trecu gardul grădinii de cealaltă parte. Copii, fireşte, săriră în spre fereastră şi'i urmară cu gura căscată sborul. In acelaş timp în odaia de alături se auzi un sgomot şi amândoi elevii se repeziră iute la cărţile şi caetele lor.

«Ei, vezi minunea?»—şopti Ionel lui Aurel şi arătă spre călimară.

Din călimară se ridica o tulpiniţă verde, care creştea văzând cu ochii şi ajunsese în curând la tavanul odăii.

«Noi visăm», zise Aurel şi'şi frecă ochii cu mânile.

«Nu, nu visăm, dar asta e un basm frumos, un basm viu şi noi luăm parte la dânsul»—zise Ionel vesel. Şi tulpina creştea mereu şi se îngroşea şi din ea eşeau ramuri şi crengi, cu frunze şi flori. Tavanul odăii se făcu nevăzut, păreţii dispărură şi ei şi copii uimiţi se găseau acum într'o poeană mare înconjurată de un codru des.

«Inainte» strigă Ionel şi trase după sine pe Aurel, care se împotrivea. «Acuma vine adevărată minune».

Tufişele înflorite, din apropiere, se dedeau la o parte şi deschideau cărări copiilor. Pe ici pe colea razele soarelui pătrundeau printre frunzişul pădurii, ca prin nişte gratii şi se opreau pe pajiştea verde a poienii, ca nişte ochiuri de aur şi printre muschiul de jos se iviau fel de fel de flori în formă de steliţe, în fel de fel de culori. Printre crengile copacilor ciripeau şi cântau vesele păsărelele în hainele lor splendide de sărbătoare, iar cerbii, căprioarele şi alte animale de pădure săltau sprintene şi vesele printre boschete.

Indată pădurea se rări şi printre trunchiurile copacilor se zări ca o zare de lumină şi Ionel şopti prietenului său: «Acuma vine partea cea mai frumoasă!

Atunci copiii o apucară pe pajişte, în mijlocul căreia era un singur copac. Dar acesta nu era un copac obişnuit, nu, era un copac fermecat, despre care Ionel auzise aşa de multe vorbindu-se, era un copac cu frunzele de aur. Copiii stătură muţi de uimire.

Ei zăriră dindărătul copacului un pitic, care nu era mai mare ca un copil de trei ani, svelt şi sprinten. Pe umeri purta o manta verde, iar pe cap un coif de aur şi copii ştiură numai de cât cu cine au de-a face.

Piticul înaintă câţiva paşi şi se închină. «Princesa fermecată»—zise el—«aşteaptă pe mântuitorul ei ; cine dintre voi îndrăzneşte să o scape de farmec?»

«Eu!» zise Ionel plin de veselie. Şi numai de cât piticul aduse un căluşel, alb ca laptele şi care, neastâmpărat, muşca în zabelele de aur.

«Ionel, stai, nu te arunca în primejdie» îi zise Aurel înfricat, dar Ionel se şi asvârli în şea. Nechezând, armăsarul fermecat se ridică în picioare, îşi aruncă capul înapoi şi se repezi cu coama fluturând în vânt, în lăuntrul codrului Un cărăbuş auriu şi strălucitor sbura înaintea lui şi îl călăuzia. Incă odată îşi întoarse Ionel capul înapoi şi privi la prietenul său, ce sta sub copacul de aur, apoi se făcu nevăzut.

Ah! ce călărit vesel era acesta. Ionel sta aşa de tare şi de sigur în şea, ca şi când banca din şcoală, pe care şedea de atâţia ani, ar fi fost armăsarul lui. Când se gândea, că înainte cu un ceas suspina şi îşi bătea capul cu Corneliu Nepos şi tremura dinaintea Domnului Negură, începu să râdă cu hohot. Micul elev, cu scurta lui bluză, era acuma un călăreţ mândru, îmbrăcat într'o pelerină splendidă, cu sabie şi cu pinteni de aur. Şi astfel sbura cu nepăsare prin pădurea fermecată.

Acuma căluşelul său scoase un nechezat vesel. Pădurea se lumină. Mai făcu câteva sărituri şi armăsarul cu călăreţul se opriră înaintea unui castel strălucit. Steaguri, în toate culorile, fâlfâiau pe turnurile castelului, goarne şi trâmbiţe resunau puternic şi pe scări sta princesa, care saluta pe falnicul călăreţ cu o năframă albă ca zăpada. Ea semăna cu Linica vecinului, cu care micul Ionel se juca câte odată, pe când era copil şi mergea la şcoală.

Ionel opri repede armăsarul, se dete jos din şea şi alergă cu pintenii sgomotoşi pe scări în sus. In poarta deschisă a castelului sta un om îmbrăcat într'o uniformă strălucită, care pare a fi mareşalul curţii princiare. De altmintrelea omul acesta i se părea lui Ionel foarte cunoscut. Şi mareşalul curţii princiare îi întinse mâna, apoi îl apucă pe prinţul nostru de urechi şi strigă : «A, a adurmit ştrengarul. Aşteaptă, am să te învăţ eu minte!»

Şi atunci farmecul luă sfârşit. Ionel sta earăşi la masa plină de pete de cerneală, dinaintea lui era Corneliu Nepos şi dicţionarul latin, în faţa lui stătea Aurel şi scria, scria de

scârţâia peniţa şi lângă dânsul şedea Domnul Negură şi privia urât, prin ochelarii lui de sticlă groasă, pe visătorul Ionel.

După ce se sfârşi ora meditării şi copii îşi recăpătară libertatea şi plecară în grădină, pentru ca să'şi iea ujina sub liliacul plin de flori, Ionel spuse prietenului său ce visase.

«Ah, ce minunat, ce minunat» şi în acelaş timp ce ciudat vis»—răspunse Aurel după ce Ionel isprăvise spusele sale. «Intocmai acelaş vis l'am visat şi eu. Numai sfârşitul a fost altul la mine.»

«In visul meu n'am văzut nici un castel fermecat».

«Povesteşte-l!»—îi zise Ionel.

«Uite, până la copacul de aur, visul meu este întocmai ca şi al tău. Tu ai încălicat armăsarul cel alb şi ai plecat în fugă să scapi princesa cea fermecată. Eu însă...»

«Ei, tu?» îl întrerupse repede Ionel.

«Eu am rămas înapoi, am scuturat copacul şi mi-am umplut buzunarele cu frunze de aur, apoi mă deşteptă Domnul Negură şi s'a isprăvit cu fericirea».

«Aurelie», zise atunci Ionel serios şi demn şi îl prinse de mână: «Când doi oameni au avut unul şi acelaş vis, atunci de bună seamă se va împlini. Visul nostru este o profeţie. Ţine minte ceea ce ţi-am spus acuma». Apoi copii terminând cu ujina plecară să se joace de-a mingea.

Şi oare s'au împlinit în adevăr visurile copiilor? Da, s'au împlinit. Ionel deveni un vestit poet şi lăsă armăsarul visului său să sboare prin pădurea cea verde şi fermecată. Aurel însă, care scuturase în vis copacul de aur, deveni editorul poesiilor prietenului său.

(R. Baumbach). **Nepos Romuli**

Tribul unor sălbatici

A doua zi Nadir veni să caute pe înţelept şi găsindu-l îi zise: Tată, omul nu este de loc ca floarea, fixată pe o tulpină, el poate dela sine însuşi să meargă spre ţinta sa. Trebue oare, ca şi roza, s'aştepte să sosască călătorul pentru a-i cere parfumul? Spune-mi, Tată, ce destin a impus oamenilor Dumnezeu, ce fericire le-a păstrat?

Fiul meu, răspunse înţeleptul, virtutea, ca şi fericirea plantei, este *răbdarea*. Ea s'aştepte liniştită, acolo unde D-zeu a aşezat-o, căci el va face aşa cum va crede. Dacă ea va muri, fără a fi avut vre-o ţintă,

şi darurile ei se vor îngropa cu ea în pământ, ea să nu se plângă, de oarece D-zeu a văzut-o şi Atotputernicul ştie toate. Animalul este menit să se mişte, dar în interesul şi sub conducerea omului, supunerea-i aparţine şi aceasta este meritul de care se va ţine socoteala, binele de care se va servi. Calul, de a cărui iuţeală omul se foloseşte, ascultă cu bucurie la semnul stăpânului său şi nu simte nici biciul, nici pintenii. Omul, fiul meu, a primit darul de a face totul după voinţă. El va căuta, din toate puterile sale, partea de muncă, ce D-zeu i-a însemnat-o în lume, se va supune uşor la conducerea Atotputernicului, ce binevoeşte a-l pune la muncă, şi va primi cu plăcere izbânda aşa cum îi va fi dat.

— Oh, părinte, întrebă Nadir,—cum, în aceste diferite lucrări, ce ne oferă lumea, vom putea săvârşi cea ce D-zeu ne-a impus?

— Priveşte totdeauna care este partea în care tu vei putea face mai mult bine, fără a produce vr'un rău. Nu cere creaturelor lui Dumnezeu decât ajutorul, ce ar putea să ţi-l dea. Culege fructul viei, fără a rupe reazimul ei, căci reazimul viei, lăsat adevăratei ei meniri, va oferi încă pentru mulţi ani călătorului struguri, pentru a astâmpăra setea. Când şi tu nu vei mai avea nevoe de secure, nu lua mânerul pentru a-l arunca în foc, căci deşi tu poate nu vei mai avea nevoe de el, mânerul este totuşi menit pentru a umple golul lui în lume. Dute, fiul meu, fii muncitor, ca furnica, ce nu se odihneşte de loc, supus ca armăsarul sub conducerea sigură a stăpânului, mulţumit ca şi planta singuratică.

Aceste au fost poveţele înţeleptului şi Nadir plecă pentru a începe viaţa sa. Nadir era frumos ca luna, când din înălţimea cerului, tăcută priveşte pământul, era mlădios şi mândru ca cerbul în capul unui cârd de păuni sau de cerbi tineri, era milos ca o mamă la plânsul copilului ei. Cuvintele sale mergeau la inimă, că o muzică dulce, şi când s'auzea vocea sa părea că se aude un cântec duios.

Intr'o zi avu s'aleagă între două drumuri: Primul, îi ziseră, te va conduce la un popor fericit, plin de veselie şi de viaţă; frumuseţea ta, talentele tale îţi vor asigura plăceri, glorie şi o mare bogăţie. Urmând drumul celalt, vei găsi un neam de oameni înrăiţi, tot aşa de sălbatici ca şi pădurile lor, tot aşa de tari ca şi stâncile ce-i înconjoară.

Sângele tânăr al lui Nadir îl aruncă în partea unde l'aştepta greutăţile şi munca obositoare. El se gândi acum la cuvintele înţeleptului şi le găsi încă resunând dulce în inima sa. Acolo, zise el,—este un bine pe care eu îl voi putea face, ce nevoe au de mine oamenii fericiţi?

Şi se îndreptă hotărât către neamul cel sălbatic. De mai mult de trei zile un leu grozav îngrozia oamenia aceştia. In toate nopţile, urletele sale s'auzeau în jurul locuinţelor, ear ziua s'arunca să-şi iea prada, băgând groaza şi nenorocirea în locuitori.

Tânăra fată ce se ducea să culeagă rădăcini sălbatice, credea că vede leul eşind din orice tufiş, mama nu'ndrăznia să-şi lase copilul în leagăn, iar răsboinicul, cu sabia în mână, privea cu frică în juru-i şi-i era teamă să se ducă la vânat. Nadir soseşte,—infăţişarea sa, tăria braţului său, curajul sufletesc, îl făcură să biruiască şi se omoare leul. Poporul atunci îl adoră ca pe un zeu. Puternicii tribului veniră la el şi-i ziseră: Tu eşti mai mare ca noi, porunceştene şi împreună cu noi, vei fi stăpânul acestui popor.

Nadir se gândi: Eu voi putea da acestor oameni legi înţelepte, dar dacă ei vor asculta fără de voinţă, ei vor fi contra destinului ce D-zeu a dăruit omului pe pământ. Inainte dar de a vorbi de binele lor, Nadir ascultă cele ce ei vor dela el şi nu-i obligă de loc a schimba armele cu plugul, şi sudoarea vânătorului cu acea a neobositului agricultor. El primi a fi în capul vânătorilor lor şi a petrece la bucuriile câştigate cu preţul pericolelor şi a oboselilor. El începu a lăuda bunătatea fructelor îndulcite prin cultură, mâncarea gustoasă făcută din vânat, darurile ce capra le dă omului prin laptele său. Imbrăcat ca şi ei, cu piei de animale sălbatice, el învăţă pe tineri a le pune pe umeri cu oareşi care eleganţă. Munca aduse în popor bogăţie, traiul liniştit veselie şi el cânta: Nadir este darul cel mai scump, mai scump decât fiul unei mamei, căci pentru a ne face pe noi fericiţi, nu ne-a făcut să simţim nici o durere.

Cu toate acestea unii se ridicară contra puterei ce poporul dedese lui Nadir. Intre ei, pr'mul era un tânăr numit Sibal. El fu prins. Puternicii, cari recunoşteau superioritatea lui Nadir şi bătrânii, cărora el le deduse ştiinţa sfatului, îi ziseră: Omoară pe Sibal, pentru ca exemplul său să servească şi celorlalţi. Dar Nadir răspunse:

N'a primit el oare dela D-zeu o destinaţie mai potrivită naturei sale, decât ca să moară în profitul celorlalţi? El zise să-i aducă pe Sibal şi-i spuse: De ce ai voit tu să nu asculţi de legile date? Inima ta nu este oare atât de tare ca să le suporte?

— Legile tale sunt ca şi mierea făcută de albine;— răspunse Sibal,— pot fi dulci pentru cine le-a făcut, dar eu nu ştiu să mă nutresc cu mierea altui stup.—Acela care ştie să facă mierea,—zise Nadir,—ajută pe cei ce se ocupă a umple stupul. Ajutămă să dau legi acestui popor şi guvernează-l cu mine, dacă ştii şi dacă tu ştii mai bine, guvernează-l în locul meu!

Sibal căzu atunci în genuchi, cuvintele lui Nadir pătrunseră adânc în inima sa, ca o ploaie binefăcătodre după o secetă îndelungată. El strigă: Oh Nadir! Primesc cele ce ai spus tu. Şi tocmai cum tatăl povăţueşte pe fiul iubit, Nadir învăţa pe Sibal înţelepciunea şi înţelepciunea lui Sibal mări puterea lui Nadir. Viaţa lui Sibal a fost pentru ochii poporului un exemplu puternic, căci vocea fiecărei zile înălţa un imn de glorie cerului, pe când pământul uită în câteva clipe norul ce s'a spulberat de furtună.

Marile lucrări, ce făcuse Nadir, au fost povestite la curtea regelui, de care atârna acest trib învăţat de Nadir şi curtea voi să-l aibă, cum voieşte s'aibă tot ce e mai scump în lume. El veni la curtea regelui. Acolo văzu pe Zuleiman, care devenise puternic prin vitejia armelor, el întrecuse pe toţi răsboinici în lupte, pe toţi şefi în disciplină. Regele îi dedese să guverneze o provincie pe care o cucerise. Guvernează acum în timp de pace, îi z'seră, de oarece ai câştigat-o în răsboi. Dar Zuleiman nu ştia să supuie oamenii, decât în timpul cât dura un răsboi. Vânătorul trage urme unde-i place lui pentru a vâna, dar păstorul conduce turmele sale la iarba ce le place.

Zuleiman nu chinuia poporul prin sgârcenia lui, nu'i supunea favoriţilor săi şi nici nu'i silea la o lenevie ruşinoasă, din contră el voia

ca ei să împodobească oraşele lor cu clădiri pioase, îi obliga să facă, în drumul călătorilor, fântâni umbrite cu palmieri, a'şi frimete copii la şcoală, unde puteau să se instruească. Dar fiindcă prin mijlocul de a avea de la ei aceste lucruri el nu întreba caracterele lor, ci numai pe al său, ei nu se potriveau de loc la legile lui,—şi constrânse a se pleca, ca şi nuiaua ce copilul o face arc şi în urmă se rupe; ei ofensau mâna ce-i apăsa şi ascultau cu ură de el.

— Aceşti oameni sunt răi,—zicea Zuleiman, eu seamăn între ei bunul rod al virtuţii şi ei îmi răsplătesc prin răutate.

Brave Zuleiman, îi răspunse Nadir,—oamenii devin răi când nu fac cu plăcere munca impusă,—nu crede dar că vei putea să'i conduci prin reguli contrarii la aplecările ce D-zeu le-a dăruit. Voinţa omului este ca trăznetul ce loveşte o stâncă, stânca îl reîntoarce şi el se duce să lovească un templu.

Zuleiman voi într'o zi să silească pe un sc'av a ţine veşnic legat de picior lanţul cel gros. In zadar ceru ertare, Zule'man i-o refuză. Sclavul atunci înfuriat, ridică lanţul şi izbeşte cu atâta putere în Zuleiman că îl doborâ la pământ. Nadir alergă repede şi'l găsise murind. Singur am voit să grăbesc sfârşitul vieţei, totuşi sunt mulţumit că am putut munci ceva în acest scurt timp.

Oh, Zuleiman ! zise Nadir, nimic nu poate fi mare, nimic nu poate fi contra destinului tras de degetul celui de sus al Atotputernicului ! Dar el îl plânse mult, căci Zuleiman fusese puternic în muncă, dar îi lipsise reazimul de a putea fi ascultător.

Nadir se duse şi în palatul lui Masur. El găsi palatul asemenea unui fruct copt, nutrit de un pământ prea bogat în isvoare şi umbroasa răcoare te poftea la lenevie. El pierea apăsăt de aerul parfumat, ne mai având nici coloare, nici viaţă. Astfel parea să fie Masur, viaţa pentru el era leneşe, de oarece nu ştia s'o preţuiască, în zadar întreba el noutăţile plăcerilor, cupa deliciilor era plină şi nimic nu mai curgea din isvorul vieţei. Nenorocirea atunci sosi să ameninţe pe Masur ; el o vedea ca o fantomă ce te înghiaţă de frică. Bogăţiile sale nu'i mai dedeau plăcere şi pentru a le păstra, el părăseşte cu ochii plini de lacrămi, urei unui inamic puternic, pe amicul care ceruse ajutorul său.

Atunci Nadir eşi din palatul lui Masur zicând :

— D-zeu a dăruit omului munca ca şi apelor puterea curentului, pentru a le împedeca de a se opri.

Roma

CE ŢIE NU-ŢI PLACE ALTUIA NU FACE!

SAU

PAŞA DIN ŢARIGRAD.

PIESA ŞCOLARA IN DOUA ACTE

— Continuare —

SCENA V

Şerban (In dreapta ţine o oală cu lapte, în stânga un coş, în care sunt nişte farfurii cuţite, mămăligă, unt, şi brânză. Pune jos coşul şi oala.)

Ionel. Pune-le, băiete, colo lângă copacul cela.

Aurel. Măriei Sale stăpânului nostru îi e foame.

Şerban. (Uitându-se la grupa împestriţată şi dându-ce câţi-va paşi înapoi,) Mamă Doamne, ce oameni ciudaţi mai sunt şi ăştia?

Aurel. (Incet) Pst! Stăpâneşteţi mirarea, băiete, aşa ceva nu-i place Măriei Sale, Prinţului.

Şerban. (Tot încet.) Prinţ? Mă mir, prinţii noştri nu sunt aşa! Numai zilele trecute am văzut pe prinţul nostru.

Dar era om ca şi noi...

Aurel. Da, cred şi eu, prinţul nostru a fost cu totul altfel! Dar Dumnia'u este un prinţ străin. (îi şopteşte la ureche.) Du-te, încrucişază-ţi mânile pe piept şi închină-te de trei ori cât poţi de adânc în faţa lui Raşid Ciulama, paşa din Ţarigrad!

Şerban. Dar..., că eu n'am nici o nevoie să mă închin.

Aurel. Ba da, ba da, dragul meu. Raşid Ciulama e un Domn atotputernic. In ţara lui are putere nemărginită pe viaţa şi pe moartea supuşilor săi, şi dacă s'o supăra de lipsa ta de cuviinţă, mă îngrozesc de ceeace ar putea să-ţi facă...

Şerban. Că eu nici nu ştiu cum trebue să mă port faţă de astfel de prinţ străin (la o parte) care e împodobit ca o maimuţă de bâlciu.

Mircea. (Care trebue să pronunţe cu o voce oarecum sforăitoare şi repede una după alta toate vorbele, cari să reprezinte limba cea străină.) Cairo, Damasc, Iucatan.

Victor. (Se întoarce, râzând.) Bine a ieşit din încurcătură! Limba sună destul de străină.

Aurel. (Lui Şerban) Vino, vino până nu-şi pierde răbdarea Raşid Ciulama. Fă tocmai ce vezi că fac şi eu. (Se duce spre Mircea, îşi încrucişază braţele pe piept, se închină, de trei ori până aproape de pământ şi apucă poala halatului, pe care o duce cu tot respectul la buze.)

Şerban. (Imită toate mişcările lui Aurel, cum poate mai bine, dar cam neîndemânatic.) (a parte.) De-aş scăpa cât mai iute de ăştia? Unul de-ai noştri nu prea se simte bine în aşa tovărăşie.

Mircea. Kamciatca, Ircuţc, Novaiazemlia?

Ionel. (Ţine ramura cea verde ca să-şi ascundă râsul; încet lui Victor.) Acuma dovedeşte Mircea cunoştinţele lui geografice mai bine ca în clasă la lecţie.

Victor. (Tot încet) Vezi cât de veselă promite să fie istoria asta? Dar taci, ca să nu ne trădăm.

Aurel. (Catre Şerban.) Atotputernicul prinţ binevoieşte a întreba ce ai adus acolo în coş?

Şerban. Ei uite, este unt, mămăligă şi brânză de oaie.

Mircea. (Lui Aurel.) Tâlmaciu!

Aurel. (Lui Şerban.) Trebuie să-i tălmăcesc prinţului vorbele tale în limba lui. (A'parte) Nu-mi vine în minte nici un nume de oraş s'au de ţară, sau aşa ceva.

Mircea. (Nerăbdător.) Caraibi, Hotentoţi.

Aurel. (Tuşeşte încet.) Hm, da—Popacatepel, Himalaia, Vesuv, Hecla, Islanda, Gaiser.

Mircea. (lui Şerban.) Brinza de ovis? Fi donc! Mamalinga? que ce que ce? Vrem mângeare thé du samovar.

Şerban. (spăimântat) Ce? Vrea să mănânce var?
Sfinte Dumnezeule, ce stomac trebuie să aibă prinţul ăsta!

Ionel. (Incet lui Mircea.) Ascultă, Mirceo, sfârşeşte odată cu comedia că nu-mi mai pot ţine râsul şi-mi chiorăe maţele de foame.

Mircea. (Se răsteşte 'furios la Ionel.) Mecca, Medina, Maroco; sclave, sa nu racneşti?

Ionel. (Incet 'şi supărat lui Victor.) Ei, acuma se trece cu gluma. Nu se cuvine să fie aşa de mojic.

Victor (A scos pe furiş o sticluţă din geanta sa de tinichea, încet.) Uite Ionele, na o înghiţitură de vin şi nu ne strica jocul ăsta, care îmi face atâta haz,

Ionel. (Bea, pe când face necontenit vânt cu stânga deasupra capului lui Mircea.) A, par'că-ţi dă putere. (Dă lui Victor sticla înapoi; acesta se uită la ea liniştit şi apoi o întoarce cu gura în jos.)

Victor. (Râzând, 'aparte) N'a mai rămas nici o picătură! In sfârşit, doar de nu ne-ar mai strica jocul.

Aurel. (lui Şerban.) Am să întreb acuma dacă atotputernicul se învoeşte ca noi, servitorii lui smeriţi, să luăm ceva din ceeace ai adus, dacă fireşte D-sale nu i-o place o astfel de mâncare. Ia seama cum am să-i zic pe turceşte.

Victor. (Râzând a parte.) Un fel destul de viclean de a-i spune lui Mircea ceea-ce el are de gând să spue singur cu potopul lui de cuvinte.

Aurel. (Incrucişând din nou mânile pe piept şi punând un genuchiu la pământ în faţa lui Mircea.) Ebro, Minho, Duro, Tajo...

Mircea. (Făcând o mişcare ca şi cum s'ar învoi.) Guadiana, Guadalquivir.

Aurel. (Inclinându-se din nou.) Segovia, Saragosa, Quadalaiara, Alhambra, (sculându-se lui Şerban) Atotputernicul stăpân a ascultat în îndurarea sa ruga mea. Du-te şi pune pe masă ceeace ai adus, iar noi ne vom desfăta mai apoi.

Ionel. (Lui Victor.) In sfârşit am ajuns şi aicea.

Şerban. (Lui Aurel.) Ia ascultă, domnule, ăla (arătând pe Ionel) de colo vorbeşte tot aşa de bine româneşte ca şi D-ta şi ca mine!

Aurel. Cam încurcat.) Hm, da, negreşit, vorbeşte destul de binişor! E cam de mult în România şi sclavul ăla se pare că învăţă uşor l.mbi străine. Se pare că asta e lucru obicinuit la turci!

Şerban. (Scoate ce are în coş şi pune pe masă; aparte) Ei, dacă mai e şi ăsta turc, atunci nici eu nu sunt băiat de

Aurel (Incet lui Mircea.) Dacă-ţi joci rolul cum ai apucat-o, nu o să mănânci nimic; cel mult niscaiva var stins.

Mircea. (De asemenea încet.) O să am eu grije de mine, nu te nelinişti tu din pricina mea.

Ionel. (Pune ramura la o parte şi se apropie de masă, frecându-şi ticnit mânile.) Ei, asta-ţi face poftă mâncare.

Mircea. Estramadura, Baiadoz e Granada! Inapoi sclave! (îşi scoate pistolul şi ţinteşte spre Ionel.) Davalagiri, Chimborasso.

Şerban. (Inspăimântat.) Sfinte Pantilimoane a turbat? Te-apucă groaza uitându-te la el.

Ionel. (Şi-a vârât iute în gură o bucată de pâne şi se aşează earăşi la locul lui la spatele lui Mircea, dar cu mutră furioasă. A parte.) Sunt sătul de nebunia asta. Proastă plăcere, dacă e vorba să stai flămând!

Mircea. (Face semn lui Aurel şi Victor, că pot să guste din mâncarea care o aveau în faţă.)

Aurel şi *Victor.* (Işi încrucişază mânile pe piept, se închină în faţa lui Mircea şi apoi se aşeză la masă, unde mănâncă după poftă şi vorbesc şi râd între ei pe furiş.)

Mircea. (Făcând lui Şerban semn să se apropie.) Borneo, Iava, Sumatra.

Şerban. (Aparte.) Ei, cine să mai înţeleagă şi asta! Ce vrea cu mine? (se uită întrebător căutând la Aurel, care prin semne îi dă să înţeleagă să se închine şi să uită ear la Aurel.)

A fost bine aşa?

Aurel. (Aprobă cu capul şi continuă să mănânce.)

Mircea. Auzit creşti aici frumos floare şi minunat, care face batrân un suta de ani.

Şerban. (râzând.) Bine ar fi dacă ar trăi omul o sută de ani.

Mircea. (Aparte.) Băiatul ăsta nu-i aşa de prost, după cum ar părea, trebuie să ne păzim de el, ca să nu ne descopere şi să-şi bată joc de noi. (tare.) Nişninovgorod! Trebui are la mine asta flor fumos! (arată în culisă.) Colo sus creşti. Allons, paşol; Sclave adu flor minunata.

Şerban. Aia de sus? Buruiana cea galbenă?

Mircea. (Dă afirmativ din cap.)

Şerban. Ei, da'asta'i măturică sadea. Cât despre mine unul, am să'i aduc un braţ. Nu'mi e mie că am să mă ostenesc. (Ese.)

Ionel. (aruncă degrabă ramura'sa şi se aşază cu Aurel şi cu Victor la masă.) Trebue să profit de ocazie. (mănâncă foarte cu grabă.)

Mircea. (s'a apropiat şi el de masă şi primeşte cu recunoştinţă bucata de pâne cu unt pe care i-a întins'o Aurel; mestecând-o.) Ei bine, cum îmi joc rolul?

Aurel. Până acum destul de bine. Dar n'am ajuns la sfârşit.

Victor. Care e posibil să fie tragic, căci dacă băiatul ăla observă că ne batem joc de dânsul atunci păţim ruşine.

Mircea. Ba vă dau cuvântul meu că nu va observa nimic.

Aurel. Repede, fuga, la loc! Se întoarce flăcăul!

Mircea şi *Ionel.* (aruncă iute încă o îmbucătură în gură şi'şi iau poziţiile de mai nainte.)

Şerban. (cu un buchet de flori galbene, pe care le pune la piciorul lui Mircea.) Uite buruienele. O sută de ani de bună samă n'au să ajungă florile astea pentru ceaiul d-tale. Dar bunul D-zeu face să crească altele în fie care vară.

Mircea. Kiusiu, Formosa, Havari. Acum duci acasă, faci scaun cu mâne.

Serban. (râzând.) O, asta ştiu (lui Ionel.) Vino'ncoace sclave !

Ionel. (se uită cu dispreţ la el, peste umăr ; încet.) Dobitocule !

Serban. (apucă cu mâna dreaptă braţul său stâng.)

Ionel. (face acelaş lucru în acelaş timp. Apoi se apropie amândoi. Mâna stângă a lui Şerban apucă braţul drept al lui Ionel şi mâna stângă a lui Ionel braţul drept al lui Şerban.)

Mircea. (se aşeză pe scaunul format de mâinile lui Şerban şi Ionel, îşi trece braţele pe după gâtul lor şi strigă pe când e dus repede după scenă, ridicându-şi turbanul în aer.) Bab el Mandeb, Zanzibar, Madagascar ! (Es câte şi trei.)

SCENA VI

Victor. (uitându-se râzând în urma lor.) Mă mir numai dacă vocabularul lui turcesc va mai ţine mult.

Aurel. (De asemenea râzând.) Nu mi-aşi fi închipuit nici odată că Mircea e aşa de escelent geograf. Pronunţia cuvintelor a păstrat-o bine, trebue să'l apucăm odată să vedem dacă e în stare să spuie locul şi însemnătatea fie căruia.

Victor. (ridică florile galbene de jos.) Nu trebue să lăsăm florile astea minunate aşa dispreţuite aici. Ha, ha, ha ! Rasid Paşa cu cele trei pene de bătlan, o să ne facă să râdem încă multă vreme de aci înainte. (Es amândoi.)

(Cortina cade)

(Va urma) **Aurelia Cochinescu.**

Scurte şi mărunte

Henric al IV-lea, făcea pregătiri pentru o mare expediţie. Nimen nu cunoştea secretul prinţului şi fie care îşi făcea fel de fel de presupuneri.

Un curtean, mai îndrăsneţ ca ceilalţi, se încumetă să întrebe pe rege.

— Eşti D-ta în stare să păstrezi un secret ? îl întrebă regele.

— Cum nu ! răspunse curteanul, aş vrea mai bine să mă tae, decât să scot o vorbă.

— Foarte bine ! zise Henric, tocmai aşa sunt şi eu ; iată pentrucă nu v'am spus nimic.

*

Uu Scoţian şi un Irlandez, soldaţi în acelaş regiment, făgăduisere în dimineaţa unei bătălii, să se ajute în caz de nenorocire.

In toiul luptei, Scoţianul căruia o ghiulea îi rupse piciorul chemă pe prietenul său. Irlandezul îi veni în ajutor şi îl sui pe umerii săi ; dar, în clipa când să ajungă la ambulanţă o altă ghiulea veni şi luă

capul sărmanului scoţian. Irlandezul îşi continuă, înainte drumul său. Un doctor care'l întâlni în cale îl întrebă că unde se duce.

— Mă duc să pansez pe prietenul meu, răspunse soldatul.

— Da, bine omule, nu vezi că'i fără cap?

— Fără cap? Vezi D-ta ce mincinos... el mi-a spus că nu'i rănit de cât la picior!

*

După înfrângerea Perşilor, Dariu oferi marelui Alexandru 10.000 de talanţi. Alexandru se sfătui pentru aceasta cu prietenii săi.

Unul dintre ei, Parmeniu, îşi dădu părerea: «Dacă aş fi Alexandru aşi primi această propunere». Dar Alexandru îi răspunse: «Tot aşa aş face şi eu, dacă aş fi Parmeniu».

Gh. Brănescu

Steagul închipue icoana, care aduce aminte oşteanului datoria de a-şi jertfi viaţa pentru Patrie. In cele trei culori — roş, galben şi albastru — ale steagului, se oglindeşte dragostea, statornicia şi nădejdea Românului.

*

Pe steag jură flăcăii oşteni credinţă Regelui şi Ţărei. Pe steag sunt scrise scumpele vorbe ale Regelui nostru: *Nimic fără Dumnezeu*. De aceea ori de câte ori vedem steagul, să ne descoperim înaintea lui, fiind un prilej de a ne gândi la Dumnezeu şi la dragostea de Patrie.

*

Cea mai producătoare muncă românească, care îşi scoate şi cheltuelile şi dobânda banilor, este drumul de fer curat românesc. Avem 3180 kilometri de cale ferată, care produce un venit anual de 80 milioane lei. Din venit se hrănesc 15.000 slujbaşi şi lucrători şi se mai varsă în casa Statului aproape 40 milioane lei pe an.

Ca să fiţi satisfăcută vă publicăm strofele trimise ca să vedéţi cum se prezintă tipărite.

Strămoşii noştri

I

Ce timpuri de mărire,
Sub Mircea și Stefan,
Avut-a țara noastră,
Si al ei pământean.

II

Erau strămoșii noștrii
Voinici și iubitori
De țară, neam și limbă
Si aprigi luptători.

III

Ei au luptat cu cinste
S'ndărăt nu s'au dat
Păstrând întreg pământul
Cu-al lor sânge scăldat.

IV

Au pătimit sărmanii
Si-au devenit eroi,
De aceea deci se cade
Ca să-i slăvim și noi

V

Si dacă țara noastră
Astăzi s'a înălțat,
Numai pe temelia-i
Solidă s'a bazat.

VI

Căci dacă temelia
Nu ar fi fost tare
In van noi toți urmașii
Voiam prosperare!

Niculina Călinescu

Aritmogrif

1. 2. 3. 4. 3. 3. 4.	O localitate în Asia
3. 5. 6. 3. 8. 3.	Necesar ori cărei ţări
5. 10. 6.	O beutură spirtoasă
10. 8. 5. 3. 4. 8. 10.	Strâmtoare din Europa
11. 3. 12. 5. 3. 13. 10. 5.	Peninsulă în America,

Iniţialele, de sus în jos, dau numele unui rege din Europa. Finalele de jos în sus dau numele unui oraş din România.

Elvira şi Athena Pascu — Craiova

Deslegarea în număr viitor.

D e s l e g ă r i

Problema I dela pag. 328. Primul termin de plată este după $5^1/_2$ luni.
Problema II dela pag. 328. Fiecare unghiu în jurul punctului şi de o parte a liniei este de 45^0.
Aritmogriful dela pag. 328. Islanda, Rusia. India. Napoleon, Anglia.— Irina.

Deslegări primite

Problema I, II și Aritmogriful Aurora şi Eugenia Iosif Scurtu. D. Văleanu—Dobreni.

Numai Aritmogriful. Dumitrescu S. Gh. Rizescu Hariton. Fluture Mih. Popescu Emilian. Popescu A. Gh. Badea Const. Georgescu Petre. Dobrescu Simion. Scorţeanu Alex. Bărbulescu Mih. Şerbănescu Cr. Petrescu H. Const. Smeureanu Al. Ionescu Petre. Nicolescu Gh. Işlicaru Victor. Papadopol D. Micşunescu Al. Dumitru Marin, Dumitrescu Dum. Popescu Marin. Popescu D. Gh. Lianu Ioan.

Poşta Redacţiei

Cu numărul viitor se incheie anul al 7-lea al revistei noastre.

Rugăm cu toată insistența pe abonații, cari nu și-au făcut datoria și de cari sunt cam mulți tineri, să ne trimită cu întâia poștă abonamentul. Asemenea și pe cei cari au primit volumele complecte și cari nu și-au împlinit angajamentul.

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. c. al șaptelea an al existenței sale.

Tot ce privește abonamentele, corespondența, articolele, deslegările etc. se vor adresa „*Redacției Amicului Tinerimei*, București Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcțiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toți iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru școlar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «*manuscris*». Ele costă în läuntrul Țărei Românești 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte țări locuite de Români precum și din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă pentru mai multă încredere, vrei să recomandezi manuscrisul, pentru «*recomandare*» se plătește deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacția AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complecte și legate, anii II, III și IV cu Lei 4 ; anii V și VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult !

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului.

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuşĭ şi jucăriĭ naţionale

Adresa: BUCUREŞTI — STR. ROMANĂ No. 12

In aceiaşi casă cu Redacţia «AMICULUI TINERIMEI»

— Revistă pentru Tinerimea Școlară —

Păpuşi de toate mărimile, îmbrăcate și neîmbrăcate și tot felul de alte jucării de papier-maché, lucrate toate în ţară se vând IN ATELIERUL „PĂPUȘA"

Părinţii şi copii sunt rugaţi să viziteze expoziţia acestui atelier de jucării naţionale.

CLINICĂ DE PĂPUȘI

— Unde se primesc ori ce reparaţiuni —

Tipografia şi Legătoria ILIESCU Str. Popa Savu 3 — Telefon 28/49

Nr. 24

Anul al VII

AMICUL TINERIMEI

Director I. MOISIL
București

No. 24 15 Martie Anul VII

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

CULTURA

MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,

MUNCA

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL:

In România . . . . Lei 5

Afară de România . . . Coroane 5

Basmul Ilenii

In vremi bătrâne, vechi, cari au trecut de mult, văcuia odată un Impărat viteaz, neînvins, dar crunt şi veşnic posomorât. De zâmbit nu zâmbise nimănui, iar cuvânt mângâios nu rostise de când era. De la o vreme însă, de când îi dărui Dumnezeu trei fete, ca trei zâne, par'că se mai însenină Impăratul, porni mai rar la război, şi tot mai des întindea masă mare, ca să ospăteze pe toţi curtenii, aşa cum se cădea să facă un Domnitor mare şi bogat.

Odoare mai de preţ ca fetele ei n'avea Impărăteasa, de ar fi căutat visteria ţării până'n fund şi Impăratul le iubea cum ţi-ai iubi luminile ochilor. Un gând îl înspăimânta însă zi şi noapte. Il îngrijiau cuvinte auzite în vis. Un vis. — Ce-i un vis? — O spumă uşoară, o năzărire ce-ţi vine în puterea nopţii, îţi fură mintea şi te farmecă. Se naşte, cum se naşte spuma mării pe un val, spumă de argint, care luceşte o clipă numai, străpunsă de razele soarelui, apoi se şterge, ca şi cum n'ar mai fi fost. Dar Impăratului nu i se ştergea din minte ce auzise şi ce văzuse. In noaptea când îi se născuseră copilele îi se păru, că aude glasul ursitoarelor rostind soarta domniţelor în lume. Deschise ochii şi le văzu. Erau trei. Toate trei tinere, frumoase, bălane. O lumină lină plutia împrejurul lor, şi valuri lungi trandafirii le acopereau din creştet până'n pământ. In cosiţe împletiseră trandafiri şi viorele. Impăratul mai, mai să adoarmă din nou de atâta miros dulce,

cât răspândiseră ursitorile prin încăperile palatului. Dar grija de norocul copilelor lui îl ţinu treaz. Se apropiară de leagănul celor două surori mai întâi născute şi prinseră a depăna fir neted de argint.

«Să fie frumoase» grăi una.

«Cu părul ca pana corbului.»

«Cu ochii ca murele.»

«Şi înţelepte.»

«Şi ascultătoare.»

«Să fie harnice ca albina.»

«Şi vesele ca rândunica.»

«Să aibă dragoste de aur şi găteli.»

«Să fie mulţumite cu traiul lor.»

«De or ajunge douăzeci de ani să se mărite cu Impăraţi vestiţi.»

«Iar de nu, rea soartă să aibă.» Au rupt firele de argint.

Sărutară fite-şi care pe copila cea mai mică.

«Să fie frumoasă» şopti cea d'întâi.

«Şi dreaptă» spuse a doua.

«Şi bună» grăi a treia.

«Şi înţeleaptă.»

«Să-i fie părul ca un tort de aur; s'o învălue ca o manta de fir strălucitor, să fie luminos ca razele soarelui.»

«Ca două viorele înflorite în zori de zi să-i fie ochii. Cine i-o vedea să nu-i mai uite, şi cine s'o oglindi mai mult în ei să-i îndrăgească pân'la moarte.»

«Două răsuri fragede să-i înflorească în obraji, şi un boboc de trandafir să-i fie gura.»

«Floarea crinului şi faţa ei deopotrivă de albe.»

«Să aibă un glas dulce ca o desmierdare.»

«Şi un surâs vrăjit.»

«Şi un mers uşor de zână.»

«Să-i fie dragi florile şi lunca şi pădurea şi râuleţul limpede şi cântecul păsărelelor şi zborul fluturilor şi boarea dimineţii.»

«Să-i fie mirele un cântăreţ neîntrecut, frumos, deştept, bun, dar sărac.

«Când i-o veni timpul de iubit, s'o apuce dorul de pribegie.»

«Să fugă în lume cu alesul ei.»

«Să rătăcească cu el prin codru, prin crâng, prin câmpie.»

«Dar să se iubească.»

«Să facă mult bine tuturor.»

«Şi să fie fericiţi.»

Ursitorile rupseră şi firul ăsta, fir lung de aur curat.

Impăratul se topia de grijă. De-or ajunge douăzeci de ani să fie Impărătese vestite, iar de nu, rea soartă să aibă şi Ileana, cea mai mică, cea mai dragă din toate, să fugă în lume cu un pierde-vară, un cântăreţ din strune! Fie ele şi de aur, tot cântăreţ uşor la minte rămâne.

Atunci departe, departe, tocmai la hotarul împărăţii lui, clădi Impăratul Galben un palat mare şi întunecos, îl înconjură cu ziduri de aramă nalte, şi acolo îşi închise el podoabele vieţii, cele trei fete mândre.

Frumoase erau ele toate, dar cu cea mai mică n'avea nici una ase-

mănare. Era albă şi luminoasă ca o zi cu soare, pe când celelalte două erau oacheşe ca seara, dar reci la inimă, tot ca şi tatăl lor.

Până'n nori îşi înălţă palatul turlele sure şi se încruntă la soare, având drept cunună sclipitoare zidurile lucii de aramă.

Pasămi-te Impăratul, văzându-şi fetele atât de minunate, se temu ca nu cumva să se împlinească cele spuse de ursitoarele din vis, sau să i-le răpească vr'un hătru de zmeu, iar el mai bine le-ar fi dat împărăţia toată decât fetele lui. Şi le închise acolo, ţinându-le zi şi noapte subt cea mai straşnică pază că, de, multe rele sunt pe lume.

Lumina zilei, şi nici măcar luna, nu le zăria chipurile dalbe.

In schimb însă Impăratul adunase tot ce poate fi mai scump şi mai frumos în castelul copilelor. Toate încăperile erau îmbrăcate numai în mătăsuri şi catifele, aurăriile şi argintăriile cele mai bogate se găsiau acolo şi nestimatele cele mai preţioase.

De dimineaţă până'n seară răsuna castelul de muzică veselă şi cântau strunele de aur singure, fiindcă pe toţi cântăreţii îi alungase împăratul din ţările lui. N'avea nimeni voe să atingă strune de chitară sau de harpă. Fete de boeri mari, tot una şi una de înţelepte, le ţineau domniţelor de urât. Slujitori nenumăraţi şi roabe frumoase, de prin ţări străine le ascultau poruncile. Surorile cele mari se jucau, cântau, povesteau, câteodată torceau fire de argint alb şi luciu, altă dată ţeseau haine de mătase subţire, sau depănau borangic moale, sau coseau la gherghef fel de fel de flori şi lucruri minunate. Erau mulţumite cu traiul lor, erau mereu voioase şi nu doriau de loc lumea. Podoabe strălucitoare aveau îndeajuns, aur şi mătăsuri frumoase, rochi şi blănuri scumpe, altceva nu mai voiau.

Dar cea mai mică par'că nici nu le era soră.

Tot singură sta şi tot pe gânduri. Altă viaţă visă ea, mai dulce şi mai plăcută. O porumbiţă măeastră venia în fiecare seară în iatacul fetii de Impărat şi-i povestea, câte în lume şi în soare, despre minunăţiile, ce se găsesc dincolo de zidurile de aramă.

«Aşi vrea să văd şi eu fluturi şi flori, soare şi cer albastru, să aud şi eu cum şoptesc izvoarele,» suspină domniţa. «Ce frumos trebuie să fie acolo, dacă e aşa cum îmi spui tu. La ce-mi folosesc bogăţiile mele, grămezile de aur, hainele cusute în fireturi, cununele de pietre scumpe? Eu doresc altceva! Ce bine era, când eram mititică şi mă jucam, prin crâng şi prin livezi, cu surioarele mele; acolo era lumină şi veselie.» Şi plângea, şi se prăpădia văzând cu ochii. Cosiţa bălăioară nu şi-o mai împletea cu şiraguri de mărgean, la gât nu mai purta colane de mărgăritare albe, haine frumoase nu mai îmbrăca şi de cântat nu mai cânta. Veşnic îi înotau ochii albaştri în lacrămi şi mânile îi ajunseseră străvezii. Surorile ei râdeau de dorul ce-o apucase; n'o puteau înţelege.

Intr'o zi, pe când plângea de dorul lumii, lacrămi mari, rotunde, îi picurară din ochi şi-i alunecară una câte una în poală. Şi fite ce lacrămă se prefăcea pe loc în câte-o boabă mare şi frumoasă de mărgăritar. Domniţa se gândi cât-colo, şi prinse a suspina: «Doamne, Doamne, n'am eu destule mărgăritare? Mărgăritarele sunt reci, sunt mute, nu-mi alină dorul.» Alte lacrămi îi căzură în poală. dar astea

se schimbară în floricele plăpânde, albe, cu un miros dulce. O tulpină subţirică crescu ca prin farmec şi gingaşele floricele rotunde se alipiră de ea ca nişte clopoţei de zăpadă. Ileana nu mai putea de bucurie, le surâdea printre lacrămi şi le strângea la sân. «Să vă chieme lăcrămioare!» le şopti ea. Şi de atunci, de câte ori plângea domniţa, se înmulţiau lăcrămioarele parfumate, aşa că în curând se umplu iatacul ei numai de flori şi de miros dulce. Pasămite că multe lacrămi mai vărsă fata de Impărat.

Surorile, văzând cum se prăpădeşte pe zi ce merge, trimiseră în grabă sol la Impăratul.

Odată, nu trecu mult timp, trei lovituri puternice răsunară în poarta de aramă. Zidurile vuiră cu un freamăt surd, cântecile, râsetele amuţiră. «Vine Impăratul» —şoptiau slugile spăimântate, alergând de colo până colo. Poarta se deschise în laturi şi curtea se umplu cu oşteni înzăuaţi. Impăratul descălică de pe armăsarul lui negru ca iadul, păşi pragul de diamant şi intră în castel. Pe rând veniră câteşi trele fetele să-i sărute dreapta.

Cu o privire mândră, dar ceva mai îndulcită, căută Impăratul la ele. «Frumoase fete am şi harnice şi înţelepte!» spuse el către însoţitorii lui. «Aşa-i Impărate, norocile-ar Dumnezeu!» glăsuiră curtenii.

«Dar tu,» întrebă el pe cea mai mică «ce ai de te-ai prăpădit aşa?» Unde sunt giuvaerurile tale, de ce nu ţi-ai împodobit părul ca surorile tale, de ce nu porţi şi tu haine, cum se cuvine unei domniţe?»

«Tată!»—gemu copila, căzând în genunchi,—«mi-e dor de lume, ia-mă cu tine!» «Nu se poate»— răspunse mâhnit Impăratul «cere-mi orice, dar asta nu.» «Spune vrei colane strălucitoare, ca razele soarelui, vrei cingătoare, lucrate în împărăţia zânelor, vrei roabe negre din ţara soarelui, vrei roabe din ţara frigului cu păr de aur, cu ochi senini ca bolta cerească, vrei văluri străvezii şi aurite, ca norii răsăritului, vrei soaţe noi, vrei cărţi scrise de vrăjitori şi de înţelepţi? Copila mea, te văd prea amărâtă, cere-mi orice, dar în lume nu te poţi întoarce, decât atunci când vr'un fecior de Impărat te va alege de soţie.» Domniţa dădu din cap. «Ia-mă cu tine în lume, atâta vreau.»

«Ascultă Ileană, ştii că-mi eşti dragă, de vrei poţi să-ţi dăruesc o oglindă vrăjită, în care poţi vedea după dorinţă, tot ce se petrece în lume. La lume însă nu te mai gândi.»

Iarăşi spuse nu domniţa. Atunci, fără s'o mai bage în seamă, Impăratul păşi în odaia de alături, unde masă lungă îl aştepta pe el şi pe boerii săi. Ileana rămase jos pe covor plângând.

De teama Impăratului nu îndrăzni nimeni să se apropie de ea, nimeni să-i vorbească.

Dar dintr'un colţ nişte strune nevăzute prinseră a îngâna un cântec lin şi duios. Strunele însă nu cântau singure, le atingea parcă o mână măeastră, căci sunau prea frumos, şi un glas dulce începu să spue încetişor de tot de dor şi de lume. Domniţa plânse şi mai cu foc, şi plânse atât de mult şi vărsă atâtea lacrămi, încât fără să bage de seamă, se trezi ascunsă supt un belşug de lăcrămioare albe. Cântăreţul tainic o zări însă şi ieşi din colţişorul, unde cântase ca în vis. Era Florinel, un drăguţ de copil de casă al Impăratului. Un cântăreţ ne-

întrecut, frumos, destept şi bun la suflet. Fără ştirea nimănui învăţase să zică din strune, şi nu spunea de cât ce avea în inimă şi ce simţea în suflet.

Incetinel, cântăreţul cu păr bălan, se apropie de copila Impăratului Galben, o ridică în braţe, o sărută pe frunte, şi-i spuse: «Hai ş'om pleca domniţă, hai ş'om pleca în lume, numai plânge şi vin cu mine.»

Domniţa căută lung în ochii lui, ceti în ei atâta bunătate şi atâtea visuri, încât îi întinse mâna şi zâmbind fericită plecă cu el în lume.

De trei ori vui poarta a pustiu.

Ca vijelia se sculă Impăratul de la masă, puse mâna pe suliţă şi se repezi nebun din palat; ostaşi, boeri. slujitori îl urmară. Doar cele două domniţe şi roabele lor înlemniră de spaimă.

Mână'n mână îşi aşteptau surâzători moartea Ileana şi Florin. Impăratul zvârli suliţa după ei.

Suliţa rămase plutind prin văzduh. Impăratul, curteni, oşteni, slugi, domniţe, toţi şi tot castelul rămase neclintit. Ii împietrise o zână.

Vine un nor, mai vine altul, şi încă unul ş'apoi, mânaţi de un vânt uşurel se înălţară norii până'n slavă, ducând cu ei întreg castelul împietrit.

Ileana şi Florin pribegeau împreună.

Şi erau fericiţi, fiindcă ursitorile depănaseră fir de aur luciu şi fiindcă fericirea găsise locaş în sufletele lor curate.

Lăcrămioare creşteau pe unde mergea domniţa, izvorul îşi limpezea unda, numai ca să-şi moaie ea buzele în apa lui, lacul îi mângâia picioarele cu valurile lui şi nuferi albi pluteau sus spre ţărm, ca să-i poată culege. Fluturii zburau cu drag împrejurul ei, păsările îi cântau în cale, vântul foşnia prin trestii cu glas tainic. Ei rătăciau împreună prin codrii nepătrunşi şi atunci, rar de tot, doar ici—colo îi săruta, vr'o rază şăgalnică de soare. Şi când ieşeau la câmp întins vesel Florin cânta din strune şi din gură. Cânta atât de frumos încât Ileana aci plângea, aci râdea.

Florin o întreba adesea: «Domniţo, nu-ţi pare ţie rău de castelul tatălui tău şi de bogăţia pe care ai părăsit-o?»

Işi ridica genele lungi de aur Domniţa şi căuta cu drag la el. «Mai catifelat e muşchiul verde, decât cel mai scump covor din iatacurile mele, mai moale e fânul livezii, de cât orice divan, mai prietenoase florile, de cât şiragurile de smaralde şi boabele de mărgăritar, mai dulce sună cântecul tău, decât murmurele strunelor de aur din castel. Ele cântau singure, nu le atingea mână de om şi nu venea din inimă viersul lor. Acolo nu mă încălzia nici o dragoste, n'aveam nici un prieten.»

Dar vezi că Florin era şi el fecior de Impărat, care plecase în lume, numai de dragul pribegiei. Când intră în Impărăţia lui tată-său cu Ileana îl primiră toţi cu strălucit alai şi se făcu nuntă mare, de se duse vestea în lumea întreagă.

Ileana Mărgărint

Povestea unei picături de apă

Din sânul mării celei adânci şi întinse săltau, în lumina cea limpede a soarelui, mii şi mii de picături, ca şi copilaşii la sânul mamei lor. Unul din nenumăraţi copii ai mării, era cel mai sburdalnic şi voia să saie cât mai sus, dar îndată cădea din nou la sânul mamei sale, ca şi ceilalţi fraţi ai săi. Câte odată se anina de spinarea vr'unui delfin, cu gândul că va putea sări mai sus, dar nici odată nu i se împlinea gândul. Când privea spre cerul cel senin, pe care se plimba luminosul şi strălucitul soare, atunci îl apuca o dorinţă nebună să sară sus în aer, pân'la nori, dar văzând că ori ce încercare era zadarnică se rugă micul strop, de mândrul soare să'l iea şi pe el în călătorie împrejurul lumii. Cerescului soare îi plăcu îndrăsneţul curaj al picăturii de apă şi trimiţând una din razele sale, care să ia picătura, îndeplini astfel dorinţa ei. Fu luată repede şi, după o urcare ameţitoare, ajunse într'un curent de aer şi se lăsă dusă departe pe d'asupra mării. Uitându-se în jos i se arătă o lume cu totul nouă : livezi şi crânguri, câmpii cu holde, păduri şi copaci uriaşi, dealuri şi munţi, sate şi oraşe. Ici ara un ţăran cu un plug cu patru boi, colo, d'asupra prăpăstiei, se'nvârtea un vultur. Inchise ochii ş'adormi. I se păru, că se află iarăşi la sânul mamei sale şi deodată se rostogoli spre mare, dar visul se sfârşi. Soarele părăsise cerul şi acum se scufunda în mare, de unde începuse dimineaţa călătoria sa. Atunci picăturii nu i se mai păru atât de plăcut în aerul, care se răcea din ce în ce mai tare. Se hotărâ să se lase pe pământ şi îndată începu să se scoboare cu o iuţeală ameţitoare spre dânsul şi se opri pe un măceş. Un mugure, înflorit pe jumătate, îşi deschise prieteneşte uşa şi primi înăuntru pe micul sburdalnic. Dimineaţa, când se crăpă de ziuă şi când la răsărit cerul se înroşia, picătura veselă şi sprintenă privi bucuroasă de pe patul său mirositor răsăritul soarelui. Când soarele se ivi iarăşi maestos pe bolta cerească, faţa ei străluci de bucurie şi zise :

— «Lasă-mă să călătoresc cu tine, departe, departe pe acest pământ!»

Soarele îi ascultă ruga sa şi trimise una din razele sale, care luând picătura o ridică iarăşi în înălţimele cerului şi călători departe, departe pe cerul cel albastru. Călători o bună parte din acea zi călduroasă de vară, dar puterile începură

s'o părăsească. Voi să se scoboare, dar n'avu pe ce, căci în drumul său nu găsi nici un fir de iarbă, nici un trandafir, ci cât vedeai cu ochii era numai o mare de nisip. Nu mai putea de osteneală. Atunci mândrul soare, văzând'o în acest hal, avu milă de ea şi îi trimise un vânt răcoros, care-o duse într'un nor negru, cu care fu mânat departe, într'un ţinut locuit de oameni şi deodată se văzu căzând pe pământ în formă de apă. Oamenii ziceau: «Plouă».

Micul nostru viteaz, împreună cu mai mulţi tovarăşi d'ai săi, care se găseau în nor, căzu pe un munte, dar sprinteni şi veseli se rostogoliră pe o pantă prăpăstioasă, şi armata cea mare de picături se adunară earăşi la un loc spumegoasă şi, ajungând la o stâncă colţuroasă şi ascuţită, o săriră unul după altul, săltând în sus de bucurie şi chiuind. Oamenii ziceau: «Iată un pârâu de munte; iată'l ce mânios se năpusteşte peste stâncă în fundul prăpăstiei adânci». Şi strigătele lor pline de bucurie erau mugetele pârâului.

Mergeau tot înainte, tot la vale, şi deodată auziră un sgomot. Cum erau aproape de locul, unde s'auzea sgomotul, săriră înainte şi zăriră două pietre mari, care se'nvârteau. Alături se aflau câţiva măgari, ce stăteau încărcaţi cu saci, aduşi de un om mai înţelept de cât dobitoacele, ca să măcine grâul. La spatele casei se învârtea o roată de lemn, fără'ncetare, peste care trecea vâjiind pârâul. Era o moară!

In lăuntrul ei erau pietrele cele mari, ce se'nvârteau repepe ca'n sbor. Erau petrele de moară, care lucrau cu sârguinţă, ca să prefacă grăunţele în făină albă.

Cine altul, dacă nu acest mic strop, împreună cu cele câteva sumedenii de frăţiori, ar fi putut mişca roţile cele grele?! Săriră mai departe veseli şi alunecară fără să li se fi întâmplat vr'un rău. In drumul lor deteră peste un eleşteu. Aci găsiră fel de fel de vietăţi, mulţi din fraţii lui pieriră înghiţiţi de aceste animale de apă, dar el scăpă ca printr'o minune. O femee îl luă împreună cu câţiva frăţiori de-ai săi într'o stropitoare şi cu ea stropi pânza cea albă, ce sta întinsă, la lumina soarelui, lângă iaz. Soarele îi luă din nou cu el şi trimise o parte în Marea neagră, iar pe el şi pe ceilalţi frăţiori îi trimise în înălţimile Carpaţilor. Când, obosită şi sătulă de drum, picătura sosi pe cerul recoros, suflă un vânt aspru şi geros. Picăturile se adunară una lângă alta, ca să se'ncălzească. Atunci se'ntâmplă o minune. Fie

care picătură se transformă într'o stea albă, argintie şi după câtăva vreme se lăsară pe pământ. Oamenii ziceau atunci : «Ninge».

Micul viteaz şi câţiva din fraţii săi, căzură pe un ogor şi'l albiră cu haina lor argintie, ce sclipea la lumina lunei, şi care era ca adăpost contra frigului celui mare, pentru grăunţele ce încolţiau. De mult îi părăsise soarele, care, abia după ce se ivi din nou pe cer, din călătoria sa cea lungă, îi schimbă iarăşi precum fuseseră şi ei alergară iară la un loc, la sunetele trâmbiţei micului viteaz. In drumul lor întâlniră un pârâu ce avea aceeaşi ţintă de călătorie. Se rugară să'i iea şi pe ei şi veseli fură primiţi, ca tovarăşi, în această lungă călătorie. Acest pârâu întâlni nu după mult timp o vale largă, în care un fluviu puternic îşi rostogolea mândru apele sale. La ruga lor fură primiţi să călătorească împreună. In fine ajunseră la mare şi mama lor îi primi veselă şi plină de bucurie la sânul ei, cum ştie să'şi iubească o mamă copii săi cei ascultători.

(După A. Grube) **D. D. Tomescu**

CE ŢIE NU-ŢI PLACE ALTUIA NU FACE!

SAU

PAŞA DIN ŢARIGRAD.

PIESA ŞCOLARA IN DOUA ACTE

— Continuare —

ACTUL II

Un luminiş într'o pădure. In faţă e loc de stat, din piatră sau de iarbă. Acţiunea se petrece câteva zile mai târziu.

SCENA I

Şerban. (în vestă, haina-i atârnă pe umăr; de un baston e legată o traista mică şi un coşuleţ vine cântând din dreapta.)

Of! of! of! şi iar of! dragă primăvară.
Auzi, păsărica? A sosit primăvara.

(Uitându-se prin prejur.) Ei, locul ăsta îmi place. Am să mă odihnesc niţel aici şi să mănânc puţin. Am mers zdravăn. Peste două ceasuri o să ajung în Păltinis şi să văd de tot ce mi-a spus tata să fac, şi pe urmă seara, să ajung iar acasă, odată cu sfinţitul soarelui. (Se aşează, ia

pân și brânză din coș.) De câte ori văd o bucată de brânză de asta, totdeauna îmi aduc aminte de Paşa turcesc, căruia nu-i plăcea de loc. Ha, ha, ciudat paşă! Ar fi fost o nostimadă frumoasă şi foarte bine chibzuită; dar Şerban nu-i d'ăia, cari să se lase duşi de nas de domnişorii dela oraş! Am bănuit eu dela început şi la urmă am înţeles limpede ca lumina soarelui, că paşa ăsta e copil de oameni, ca toţi oamenii, ca şi mine, ca şi alţii. Sora mea, Ana, a auzit doar destul de lămurit din cămara, de lângă odaia lor, cum au petrecut pe socoteala mea şi cum au râs de încrederea mea şi ce mândrii erau de gluma lor prostească. Numai de un lucru mă mir, cum puteau vorbi toţi atât de bine limba aia străină şi ciudată! Dar de bună seamă, la şcolile mari, se învaţă destule lucruri şi de ce nu şi limba turcească? (râzând.) Ei, drace, dar cine zice că era turcească? Şerbane! N'ai fost prea cu minte! Dar nu era nici franţuzeşte, nici nemţeşte, că d'astea am mai auzit vorbindu-se şi sună cu totul altfel.

SCENA II

Mircea. (fără pălărie, cu părul sburlit și cu hainele în disordine, observând pe Șerban.) Slavă Domnului. în sfârşit am dat de un om în singurătatea asta! Şi încă unul, care are ceva de mâncare! E un lucru care mă bucură! Mai întâi să-şi împartă mâncarea cu mine şi pe urmă să-mi arate iar drumul cel drept. (lui Șerban.) Ia'n ascultă flăcăule!

Şerban. (a parte.) Ce? Văd eu bine? Paşa turcesc? Cum de a venit aici?

Mircea. (Uitându-se mai mult la pânea din mâna lui Șerban, decât la el însuși.) Ascultă flăcăule, aseară m'am despărţit din nebăgare de seamă, de nişte prietini cu cari făceam escursiune prin munţii ăştia şi m'am rătăcit.

Şerban. (care s'a uitat la el zâmbind șiret, deodată își ia o mutră foarte speriată și sare'n sus, înclinându-se în fața lui Mircea ca mai 'nainte.)

Mircea (a parte, recunoscându-l) Vai de mine, ăsta mă cunoaşte şi n'am de loc poftă să mai fac pe paşa turcesc. Dar ce să fac! Nu vreau să mă dau de ruşine, trebuie să'nghit găluşca, vrând, nevrând. (tare.) A, este D-ta băiat cu flor minunat?

Şerban. (înclinându-se ca altădată.) La poruncă! (aparte.) Aşteaptă, acum am să-ţi arăt că şi un prost de ţăran ştie să joace teatru!

Mircea (ia pe Șerban de braț și-l trage până la provziile din coș.) Ce fii acolo?

Şerban. (imitându-l.) Ce să fie? Brânză de capră şi o bucată de pâne neagră.

Mircea. Este pun de mancat?

Şerban. (mâncând.) De ce să nu fie bună, dacă mănânc şi eu din ea.

Mircea. (a parte.) Imi lasă gura apă. Aş putea mai mult de cât să-l invidiez pe băiatul ăsta, căci trăiesc cu rădăcini de mai bine de douăsprezece ceasuri. Brr! Mi-e foame de-mi chiorăe maţele. (tare.) Da'ncoace, baiat (îndreptându-se și vorbind iar în jargonul de mai 'nainte.) vrem probat un dat, daca pun mancare!

Şerban (râzând.) Ei, asta nu-i pentru oameni aşa de subţiri ca D-ta, boeraşule paşă. Cum ziceaţi mai înainte? Ptiu! Brânz dela capră; pane prost eşti la mine! Nu-i aşa! Şi apoi a-ţi voit să mâncaţi ceva cu var.

Mai aşteaptă Domnule Paşă (Scoate o sticlă, care-i plină pe jumătate cu lapte.)
Mircea. (vesel, vrea s'o ia.) Ei, asta-i pun, da-l încoace! Ei, zău da-mi-o!
Şerban. (se întoarce şi bea din sticlă, apoi punând-o jos.) Indată, domnule paşă. (bea iar.)
Mircea. (supărat.) Nu, asta-i prea mult. Ei băete ce crezi că poţi să-ţi baţi joc de mine?
Şerban. (Işi încrucişază braţele pe piept.) Nu, vai de mine, domnule paşă, nici nu-mi trece prin minte aşa ceva. (îi întinde sticla goală) Dacă v'o plăcea acuma, poftim!
Mircea. (bătând din picior, aparte.) Imi vine să turbez!
Şerban. (aparte, râzând.) Vezi, păşulică, acum îţi răsplătesc şi eu!
Mircea. (aparte.) Trebuie s'o întorc pe altă foaie. In chipul ăsta nu fac nimic cu el. (tare.) Cât cost brinz asta? (scoate o pungă cu bani.)
Şerban. Bani? Ah, lasă-o incolo, domnule paşă, aici nu-i birt, dacă ai putea mânca brânză de asta iute şi pâne aşa de neagră, ţi-aş da bucuros, dar...
Mircea. (iute.) Ei bine, dă-mi, dă-mi mai iute, că-s mort de foame.
Şerban. (uitându-se mirat la el.) Dar ce bine vorbeşti azi, Domnule paşa, româneşte!
Mircea. Ei băete, s'o lăsăm pe asta! Nu sunt nici n'am fost paşă, şi...
Şerban. Cum? Nu eşti paşă? (supărat.) Dar atunci ţi-ai bătu joc de mine adineaori!
Mircea. (încurcat.) O glumă nevinovată şi atâta tot. Ne cam plictisisem aşa de tare şi atunci...
Şerban. Şi atunci v'aţi gândit că ar fi bine să vă bateţi joc de un băiat de ţăran? Nu vreau să-ţi dau nimic, am să-mi mănânc eu mâncarea mea.
Mircea. (rugându-se.) Nu fii aşa de rău! Te rog, cere ce vrei dela mine, vreau să-ţi orice, numai dă-mi o bucată de brânză şi pâne.
Şerban. Bine! Am să-ţi dau. Dar mai întâiu adu-mi de colo, de sus, din florile alea minunate, după cum am adus şi eu mai 'nainte pentru paşa turcesc.
Mircea. O, sunt atât de sus şi eu aşa de obosit. Toată noaptea am alergat rătăcind, n'am dormit de loc şi nu mai pot.
Şerban. Nu? Atunci îmi mănânc singur mâncarea.
Mircea. (îi opreşte braţul.) Nu, nu, mai aşteaptă, am să ţi-le aduc îndată. (Ese repede.)

SCENA III

Şerban. (singur.) Cred că o să-l vindec eu pe boieraşul ăsta pentru totdeauna! Nu-i vorbă, cam amară doftorie, mă port cam aspru cu el, dar şi el m'a chinuit mai înainte şi m'a speriat. Dar vorba aia: ce ţie nu-ţi place, altuia nu face!

SCENA IV.

(*Aurel*, *Victor* şi *Ionel* venind din direcţii diferite, au hainele lor obicinuite de călătorie.)
Victor. Nici o urmă de Mircea.

Ionel. Ba mie mi-e frică să nu i se fi întâmplat vr'o nenorocire.

Aurel. (arătând spre Şerban.) Uite ici cineva, poate l'o fi văzut pe rătăcitul nostru şi o să ne spuie pe ce drum o fi apucat. lui Şerban.) Hei, flăcăule, n'ai văzut un domnişor de vârsta noastră pe aici? (lui Victor şi Ionel.) Mă este ţărănaşul de care ne-am bătut joc zilele trecute.

Şerban. Nu cumva e vorba de Domnul paşă?

Victor. (încet | Ei, se'ngroaşe gluma.

Aurel. între | Ne-a recunoscut.

Ionel. dânşii) | Vă aduceţi voi aminte că eu dela început am fost contra jocului vostru nechibzuit?

Victor. (ta-e lui Şerban) Da, da, de paşa e vorba. L-ai văzut? Unde o fi?

Şerban. (liniştit.) Ia, colo sus, culege pentru mine floarea cea minunată de pe costişe!

Victor. Mă flăcăule, tu minţi!

Aurel. Crezi, că noi o să credem glumile tale prosteşti?

Ionel. Aide spune, ai văzut sau nu pe prietinul nostru?

Şerban. V'am spus odată!

Victor. Zău nu ţi-ai găsit oamenii, cărora să le spui gogoşi.

Serban. (mirat.) Dar mie nici nu-mi trece prin minte să vă spun gogoşi.

Nu ne pricepem la d'alde astea. Numai băeţii cei deştepţi dela oraş ştiu să spue gogoşi, ei, cari ştiu să vorbească limba turcească şi se îmbracă ca saltimbacii dela bâlciuri.

Aurel. (provocător.) Ascultă, tinere, te cam obrăzniceşti, iea-ţi seama!

Ionel. (iute) Cu cine vorbeşti.

Victor. (aparte.) Vai comedia asta, n o să se sfârşească bine.

Serban. (lui Ionel.) Ei, ia mai las'o sclave, alungător de muşte. Nu cumva că mă sperii cu ameninţările voastre? (Işi sumete mânecile şi ia poziţie de luptă.) Dacă e vorba de asta, mă apuc la luptă cu voi toţi trei de odată.

Aurel. Uite la ţărănoiu ăsta ce mutră simandicoasă face!

Ionel E o obrăsnicie ne mai pomenită!

Serban. (ui Aurel) Ia-ţi seama la vorbă domnule tălmaci sau bâlmaci.. sau ce mai vreai să faci mai 'nainte.

Victor. (încet lui Aurel şi Ionel) Vă rog, linişţiţi-vă. Avem doar nevoie de el, căci stiţi tot aşa de bine, ca şi mine, că noi singuri ne-am rătăcit, urmărind urma lui Mircea şi că fără conducător putem să mai rătăcim încă mult pe aici, prin munţi.

Aurel. (încet, ameninţând pe la spate pe Şerban.) Ce băiat neruşinat!

Ionel. (acelaş joc încet.) Dar Victor are dreptate, nu trebue să-l supărăm de-a binele.

Serban. (care s'a uitat în culisă.) Uite vine paşa vostru, cu floarea cea minunată.

Aurel Uite, Adevărat, el e!

Ionel. Slavă Domnului că l'am găsit!

Victor. Da, şi mie mi s'a ridicat o piatră de pe inimă.

Serban. (încearcă să ascundă după un tufiş pe Aurel, Ionel şi Victor.) Acum vă rog, treceţi în dosul pomilor ăstia şi fiţi cu băgare de seamă, am să vă arăt un paşă altădată foarte aprig, dar acuma îmblânzit de tot.

Aurel. (sbătându-se.) Da asta nu-mi trece mie prin cap.
Ionel. Să nu mă atingi băiete!
Victor. (îi împinge râzând înapoi.) Ia fiţi cuminţi şi luaţi sama. Să fim mulţumiţi că lucrurile iau iarăşi o întorsătură veselă şi nu putem să-i luăm în nume de rău, că vrea şi el să-şi ia revanşa.
Aurel. In sfârşit, cât despre mine. (lui Ionel.) Haide) (Se ascund câte şi trei după tufiş, de unde se uită apoi curioşi din timp în timp.)

SCENA V.

Mircea. (aruncă florile la picioarele lui Şerban, foarte trist.) Na! Mi-am rupt ghetele urcându-mă să culeg blestematul ăst de nutreţ pentru vite. Dar dă-mi acuma iute să mănânc, că pier de foame.
Serban. (taie cu cuţitul o bucăţică de pâne şi i-o întinde lui Mircea) Aşa, paşă, asta-i pentru osteneala ta. (Rupe o ramură, o pune în mâna lui Mircea şi se aşeză) Şi acuma, vai de tine, dacă m'o înţepa vr'o muscă.
Mircea. (care aruncă cu dispreţ ramura.) Ce ţi-ai pierdut minţile?
Serban. (liniştit.) Dar de ce să le pierd eu? Mi se pare că mi-ai făgăduit să faci tot ce-ţi voiu cere.
Mircea. (aparte) Imi vine să crăp de necaz. Acuma îşi permite idiotul să mă tutuească! Işi răzbună groaznic! Blestemat să fie gândul, care mi-a venit să fac pe paşa turcesc.
Serban. Ia vezi de-mi fă vânt? Vrei să'ţi câştigi pânea în mod cinstit sau te-ai şi săturat?
Mircea. (ridică oftând ramura de jos şi se aşază în dosul lui Şerban, făcându-i vânt; aceasta îi mai aruncă în gură, îndată după aceea, încă o bucată de pâne, apoi o a treia şi o a patra.)
Serban. (arătând spre Aurel, Victor şi Ionel, care şi-au scos capul din tufiş) Vedeţi, Paşa vostru s'a îmblânzit aşa de mult, încât îmi mănâncă din mână.
Mircea. (zărind pe camarazii săi.) Vai de mine, ce ruşine! Au văzut totul. (tare.) După cât văd, aţi fost şi voi contra mea în complot cu băiatul ăsta!
Foarte frumos din partea voastră, extraordinar de camaraderesc lucru şi de onorabil! Da! Ieşiţi numai din ascunzătoarea voastră. Nu-i nevoie să mai minţiţi, v'am recunoscut destul de bine şi înţeleg totul.
Victor. (râzând.) Ei, amice, numai să nu fii aşa de mânios!
Aurel. Suntem cu totul nevinovaţi de acest ultim act al comediei.
Ionel. Iţi dau cuvântul meu, că am fost privitori numai siliţi.
Mircea. (după ce s'a uitat la prietenii lui cercetător; întinde mâna lui Aurel şi Victor) Ei, acum e bine, că suntem earăşi împreună. Cred de asemenea că sunteţi nevinovaţi de farsa pe care mi-a jucat'o tânărul ăsta. Afară de asta găsesc că cel mai cuminte lucru e să (râzând) fac o faţă veselă la păţania asta neplăcută.
Victor. (îl bate pe umăr) Foarte bine, dragul meu, aşa da.
Aurel. (asemenea). Acum recunosc pe tovarăşul meu cel vesel.
Ionel. (îşi încrucişază braţele pe piept şi se închină.) Această mărinimie e demnă de un paşa turcesc.
Victor. (lui Şerban.) Eşti bun să ne duci la drumul înspre Păltiniş

Serban. (Care tocmai şi-a închis coşul şi se pregăteşte iar de drum.) O da, de ce nu? Dar dacă îmi împliniţi o dorinţă!

Victor. Şi anume?

Ionel. Ce ceri?

Aurel. Haide, spune!

Serban. Doi dintre voi trebuie să mă poarte pe sus!

Toţi (râzând.) O, de ce nu! Nu-i prost băiatul! Se pricepe şi el!

(Aurel şi Victor fac un scaun cu mânile şi Şerban se aşază.)

Serban. (agitându-şi pălăria.) Urra! Acum sunt eu Paşa Ciulama din Ţarigrad

(Cortina cade)

(Localisată din l. germană.) **Aurelia V. Cochinescu.**

(Sfârşit)

Averea copiilor

Natalica era o fetiţă mică, drăgălaşă, crescută cu mare îngrijire de mama ei, dar care observă încă de timpuriu, că era şi cam egoistă

Fetiţa avea tot ce poate să dorească inima unui copil de părinţi bogaţi.

Avea jucării multe şi scumpe, rochiţe frumoase şi un bun prieten, pe Hector, cânele pe care i l'a cumpărat tatăl său de ziua ei. Un câne mare de rasa bernhardină, de toată frumuseţea, negru ca corbul, şi care adesea ori se plimba cu fetiţa cea blondă îmbrăcată în rochie albă.

Lumea privea cu plăcere perechea aceasta pitorească.

Intr'o zi Natalica sta de vorbă cu bona ei zicându'i:

— «Vezi, Ecaterino, toate cele din odaia mea sunt ale mele!

Vezi ce bogată sunt eu? Şi Hector, cânele cel mai frumos din tot oraşul, este al meu».

In momentul acela, mama ei deschise uşa şi întrebă:

— «Cum? Ce spui tu? Ce bogăţii ai tu?! Vreau să ştiu şi eu ce e al tău?»

— «Da, dragă mamă, Hector nu e al meu? Nu mi l'a dat mie tata?»

— «Ţi-l'a dat tata, dar cine'i dă de mâncare? Cine plăteşte omul să îngrijească de el, să'l spele, să fie în totdeauna curat? Dacă e al tău, fă'i mâncare, îngrijeşte'l tu şi plăteşte cât costă traiul lui?»

— «Bine, dar păpuşile mele, nu snut ale mele?»

— «Da! sunt ale tale, cât timp eşti cuminte, dar mama are voe să ţi le ia ori de câte ori o superi».

— «Rochiţele mele, ale cui sunt atunci?»

«Nici acestea nu sunt ale tale şi dacă nu eşti cu minte ţi le iau şi le dau unei fetiţe sărace, iar pe tine te las cu cele mai urâte».

— «Dar, Ecaterina nu este a mea?

—«E adusă de mama ta aici şi poate să plece numai de cât dacă tu nu eşti bună cu dânsa.»

Fetiţa începu să se încredinţeze că în adevăr nu are nimic al ei propriu. Se gândi puţin şi apoi esclamă: — «Dar mânile mele şi inima mea, nici astea nu sunt ale mele!?»

— «Nu, draga mea, Natalică, tocmai astea sunt ale mamei tale!»

«Dar dacă sunt aşa de săracă şi n'am nimic pe lume ce să mă fac! Ce e al meu? Nici tu nu eşti a mea, mamă dragă?», — zise ea cu lacrimi în ochi, coprinzând gâtul mamei sale. La aceste cuvinte mamă-sa o linişti zicând: «Da, draga mea copilă, mama singură şi tatăl tău sunt ai tăi! Părinţii care te iubesc, părinţii sunt ai copiilor şi e destulă bogăţie pentru copii, cari au părinţi buni.

Tuşa Tilda

ATACUL DE NOAPTE

Pe soseaua ce ducea spre cetatea inamică se ivi, în tăcerea cea mai adâncă a nopţii, fără nici un sgomot, fără nici o şoaptă, regiment după regiment. Numai din când în când s'auzea strigătul de cobe al vr'unei bufniţe sau al vr'unei alte pasări de noapte. La un semn întreaga trupă se opri.

Ne aşezarăm în coloane de marş, la distanţa de 30 metri una de alta, de amândouă părţile şoselei. Din urmă veneau două divizii, care, ca şi noi, se aranjară în ordine de bătae şi primiră ordin să rămână ca rezervă.

Era vorba d'un atac fără de veste în această noapte'ntunecoasă asupra cetăţei inamice, ce se găsea la depărtare de câţiva kilometri de noi. După un mers de un ceas, pe un astfel de întuneric, fără a scoate vr'o şoaptă sau a face vr'un

sgomot, zărirăm în depărtare contururile negre ale clădirilor cetăţii duşmane. Nici un sgomot nu trăda, că în aceste locuri s'ar afla fiinţe omeneşti, care aveau să fie năpustite peste câteva minute de coasa nemiloasă a morţii. Dar d'odată se auzi nechezatul unui cal din cetate şi deodată cu el sunete de arme şi trompete şi până ce soldaţii noştri să'şi vină în fire, mai mulţi d'o sută acoperiră cu trupurile lor pământul, loviţi de gloanţele duşmanului.

— Acum sau nici odată! La arme! La atac! Inainte! Marş! Marş! Urra! şi toate trupele, încurajate de strigătele comandanţilor, se avântară cu furie asupra duşmanului. Lupta era îngrozitoare. Piept la piept, abia puturăm susţine lupta, până ce ne veniră în ajutor trupele de rezervă. Lupta era perdută, duşmanul mult mai tare şi mai bine apărat, noi în câmp deschis, ei la adăpost. Moralul soldaţilor scăzut, nemai ştiind ce se petrece cu ei, dar care la vederea ajutorului îşi recăpătară curajul, iar duşmanul, la vederea unei atât de mare armate, nu mai opusă rezistenţă, şi în cele din urmă lupta se sfârşi cu predarea cetăţei şi cu victoria noastră.

Urra! se auzi glasul triumfător al soldaţilor noştri.

— Inainte băeţi, zisei eu şi simţind o durere la cap, căzui leşinat.

(După Liliencron) **D. D. Tomescu**

DESLEGĂRI

Aritmogriful dela pag. 360. Haralamb. Amalia. România. Arthur, Londra. Aur. Mihail. Bulgaria.—Haralamb

Sarada dela pag. 360. Constandin.

Aritmogriful dela pag. 376. Chanaan. Armata. Rom. Otranto. Sabrador. Carol. Roman.

Au trimis deslegări:

La aritmogriful dela pag. 360. *Irina şi Margareta Cichi*-Bucureşti. *Elvira şi Athena Pascu*-Craiova. *Ioan Aprihăneanu*-Bucureşti.

Saradă. Irina şi Margareta Cichi. Ioan Aprihăneanu —Bucureşti *Ionescu S. Valeriu*.-Giurgiu.

La *Aritmogriful* dela pag. 376: Nataliţa Rădulescu. Ioan Aprihăneanu. D. D. Tomescu, Negulescu Marin, Papadopol Diamandi, Dobrescu T. Simion, I. D. Florescu, A. P. Ionescu, I. M. Negulescu, Badea Gh. C., I. Niţulescu, Nistor Gh. Badea, Gh. I. Dumitrescu, Hariton Rizescu, C. I. Penescu, Alex. Micşunescu, M. Fluture, Alex. Scorţeanu, Costică Georgescu, Gh. Diculescu, I. I. Dumitrescu, Victer Işlicaru. Dum. Dumitrescu, Gh, Tănăsescu,—*Bucureşti*. Emil Popescu-*Coşeşti*. Aiboiu V. Calinic-*Târgu-Jiu*.

Cu N-rul 24 se încheie anul al VII-lea al revistei *«Amicul Tinerimei»*. Incheiem deci o muncă de şapte ani, făcută cu jertfe de puteri, timp şi bani.

Cu această ocasiune ţinem să aducem mulţumirile noastre sincere colaboratorilor noştrii, dintre cari cea mai mare parte au conlucrat timp de mai mulţi ani pentru un frumos ideal: educarea tinerilor vlăstare româneşti. In special aducem mulţumirile noastre doamnelor *Aurelia V. Cochinescu* născ. *Ştefănescu, Natalia Iosif, Roma Merluzzi, Elena şi Otilda Moisil;* domnişoarelor: *Ileana Mărgarint* (Margareta M. Popescu), *Elena Iosif, Ana Codreanu, Olimpia Moisil;* d-lor *Nicolae Petra-Petrescu, Emanoil Părăeanu, M. Străjanu, Petre Pănoiu, Toma Dicescu, Dr. I. Simionescu, G. Botez, N. N. Botez, G. G. Longinescu, G. M. Ionescu, Fl. D. Stănculescu, Em. Protopopescu-Pache, P. Enculescu* şi *Gavrilă Todică.*

Recomandăm abonaţilor noştri revista pentru copii **Flueraşul**, *anul I, numerile apărute, cu preţul de 5 lei. A se adresa la Redacţie, Strada Morfeu 8.—Bucureşti.—*

POŞTA REDACŢIEI

Rugăm cu toată insistenţa pe abonaţii, cari nu ne-au trimis nici până acuma abonamentul, să ni-l expedieze de urgenţă.
